

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΑ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΗΜΕΡΙΔΑ

**Βιώσιμη Ανάπτυξη και 5η Προγραμματική Περίοδος:
Το Ρέθυμνο Δήμος-πιλότος στο ΣΕΣ**

**“Αρχές και Κατευθύνσεις για το ρόλο των Δήμων
στη νέα προγραμματική περίοδο 2014 – 2020:
Προκλήσεις - Ευκαιρίες”**

Κουτουλάκης Μανώλης

Χωροτάκτης -Περιφερειολόγος, Υπ. Διδάκτωρ Παν. Πειραιά

πρ. Σύμβουλος Υπουργείου Ανάπτυξης

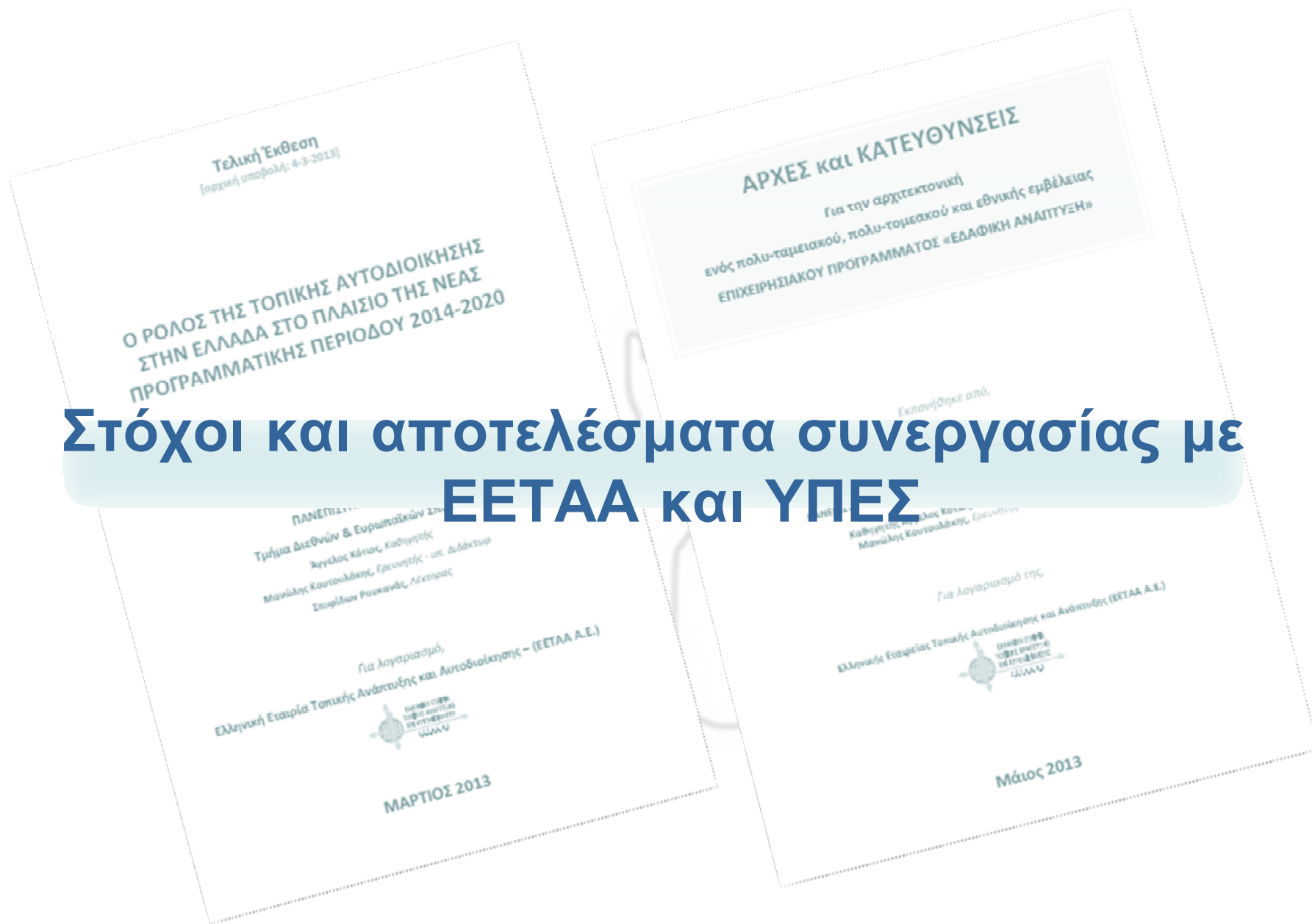
ΡΕΘΥΜΝΟ, 1^Η ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2013

Σημεία εισήγησης...

1. **Στόχοι** και **αποτελέσματα** συνεργασίας με ΕΕΤΑΑ
2. Η **ευκαιρία** από το ευρωπαϊκό πλαίσιο στην **πρόκληση** για το εθνικό & περιφερειακό προγραμματισμό 2014-2020
3. Βασικές κατευθύνσεις του σχεδιασμού και βήματα προετοιμασίας της **Τοπικής Εταιρικής Σχέσης**
4. Συμπεράσματα – επισημάνσεις – επόμενα βήματα

Στόχοι και αποτελέσματα συνεργασίας με ΕΕΤΑΑ και ΥΠΕΣ

Σκοπός των 2 μελετών της ΕΕΤΑΑ για το ρόλο των ΟΤΑ στην περίοδο 2014-2020

- Παρουσίαση και αξιολόγηση του πλαισίου της νέας προγραμματικής περιόδου 2014-2020 που αφορά στην χωρική συνοχή και την τοπική ανάπτυξη
- Ανάδειξη ευκαιριών για Δήμους της χώρας (νέα μέσα και εργαλεία)
- Επεξεργασία εναλλακτικών δυνατοτήτων σχεδιασμού και προγραμματισμού στη χώρα μας
- Άμεση σχέση και με **ΟΔΙΚΟ ΧΑΡΤΗ** για τις Μεταρρυθμίσεις στην Τοπική Αυτοδιοίκηση
(Πρωτόκολλο ΥΠΕΣ-ΚΕΔΕ-ΕΝΠΕ-TFGR) – ΠΥΛΩΝΑΣ 3

**Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ από το νέο ευρωπαϊκό
πλαίσιο...
...ΠΡΟΚΛΗΣΗ για τον εθνικό &
περιφερειακό προγραμματισμό
2014-2020**

Η χωρική και τοπική διάσταση της νέας πολιτικής συνοχής...

- Ο νέος στόχος της εδαφικής συνοχής στη Συνθήκη (άρθρο 174)
- Η 5η έκθεση για τη συνοχή
- Η στρατηγική Ευρώπη 2020
- Νέες θεματικές και επενδυτικές προτεραιότητες
- Νέα μέσα για την χωρική συνοχή και την τοπική ανάπτυξη
- Επιτυχημένα μοντέλα: **Leader – URBAN – EQUAL**

Τα «εργαλεία» της νέας προγραμματικής περιόδου 2014- 2020

5

Η πρόκληση για την Ελλάδα και τους ΟΤΑ

- **Ποιος** προγραμματίζει
- **Πώς** προγραμματίζει
- Πώς **εμπλέκει** άλλους στο σχεδιασμό
- **Δομές** (Υπουργεία - Περιφέρειες ΕΔΑ, Αναπτυξιακές, Δήμοι???)
- «**συμπωματική**» διαχείριση των κοινοτικών πόρων
- **αποσπασματική** προσέγγιση σε θέματα ενημέρωσης: πόρων, χρηματοδότησης, διοίκησης και πολιτικής

- Στόχος η βελτίωση της «**αγωγιμότητας**» πόρων
  - ▶ το ανταγωνιστικό πλαίσιο δημιουργεί και συνθήκες ανταγωνισμού στη διεκδίκηση πόρων (ωρίμανση διαδικασιών/ δομών/ προσωπικού)
- Εργαλεία στόχου **ΧΩΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ:**
σύγχρονα-καινοτόμα-αποδοτικά-ανταγωνιστικά
- Συνυπευθυνότητα στο σχεδιασμό

Βασικές κατευθύνσεις του σχεδιασμού και «χτίσιμο» μιας Τοπικής Εταιρικής Σχέσης

ΣΤΑΔΙΟ: Προετοιμασία ανταγωνιστικών και ποιοτικών Στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης

Χωρική διάσταση:

Επικέντρωση στους στόχους Ευρώπη 2020

Πόλεις και Αστικές
περιοχές

Μητροπολιτικές
περιοχές

Υποβαθμισμένες
αστικές περιοχές

Τοπικές
πρωτοβουλίες και
ομάδες περιοχών

Αγροτικές περιοχές

Άλλες λειτουργικές
περιοχές

Θεματική διάσταση:

Ολοκληρωμένες στρατηγικές και παρεμβάσεις

Βιώσιμη ανάπτυξη

*Low-carbon, Resource-
efficient, Risk-prevention,
Transport*

Έξυπνη
ανάπτυξη

*Research & Innovation,
IT, SME*

Χωρίς
αποκλεισμούς

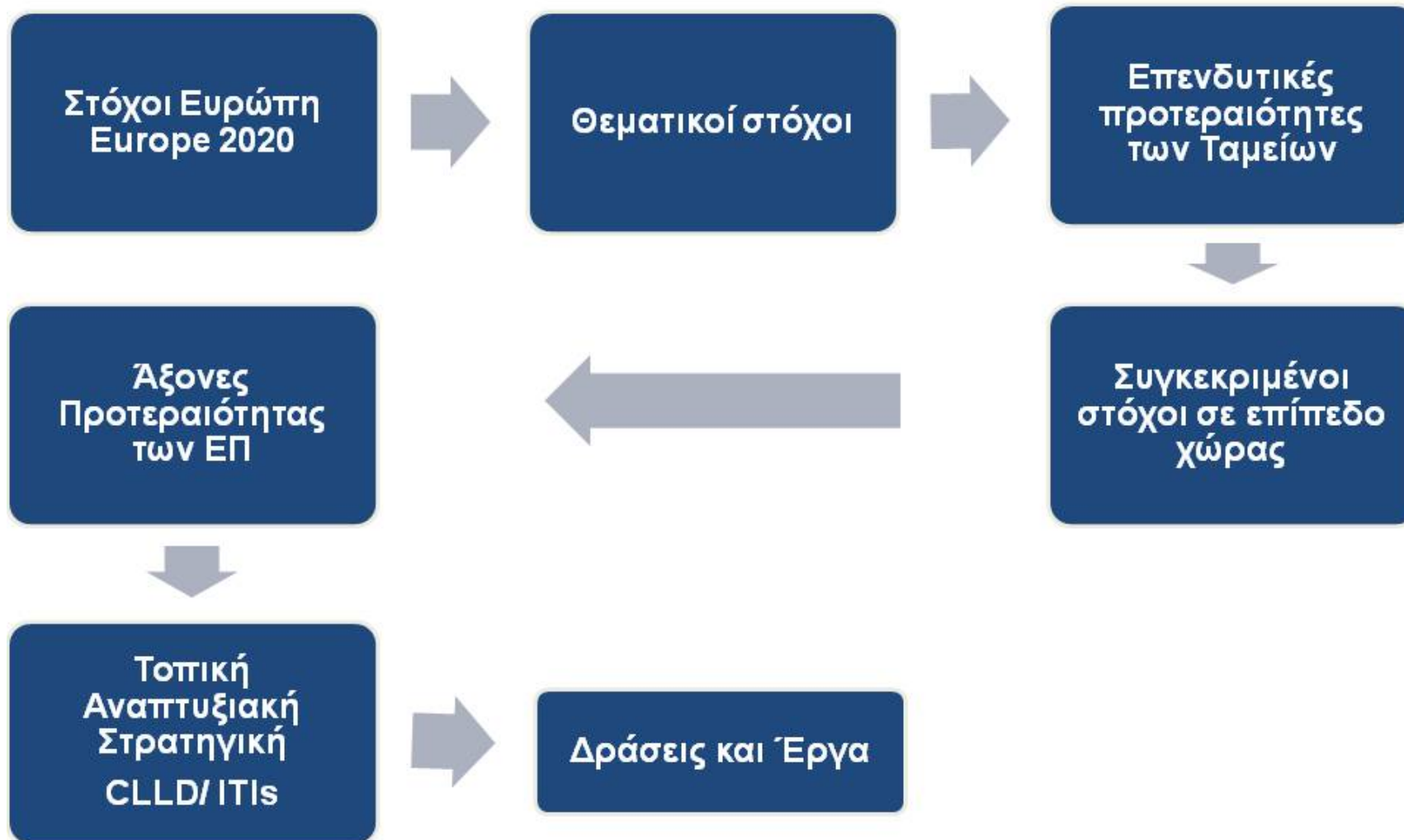
*Employment
Social inclusion
Education*

**ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ/ΔΙΑΧΕΙΡΙΣ**

**ΤΟΠΙΚΕΣ
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚ**

ΣΤΑΔΙΟ: Κινητοποίηση τοπικών δρώντων και «χτίσιμο» της Τοπικής Εταιρικής Σχέσης

- Χτίσιμο πάνω σε θεσμοθετημένες ή εδραιωμένες σχέσεις και συνεργασίες (όπου υπάρχουν)
- Ενθάρρυνση bottom-up
- Η Τοπική Στρατηγική να ενσωματώνει πολλούς τομείς
- Ξεκάθαροι ρόλοι και αρμοδιότητες – τόσο στην κατανομή προϋπολογισμού, όσο και στην ευθύνη διαχείρισης και υλοποίησης
- Συμμετοχή δημοσίων και ιδιωτικών φορέων (σε ισορροπία με τη συμμετοχή και της κοινωνίας των πολιτών)
- Διαδικασίες – κανόνες και δομές λήψης αποφάσεων («προσέχουμε για να έχουμε» - πολύ-επίπεδη διακυβέρνηση => πχ αστική διακυβέρνηση για την επίλυση ζητημάτων της πόλης)

ΣΤΑΔΙΟ: Κατηγοριοποίηση του χώρου και επιλογή μίγματος χρηματοδότησης

(μία γλώσσα που πρέπει να μιλήσουν οι Δήμοι)

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ
ΧΩΡΟΣ

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ

ΑΣΤΙΚΟΣ

ΠΑΡΑΚΤΙΟΣ/
ΑΣΤΙΚΟΣ/
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ

ΑΣΤΙΚΟΣ/
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ

?

ΕΤΠΑ

ΤΣ

ΕΚΤ

ΕΓΤΑΑ

ΕΤΑΑ

Επισημάνσεις...

- Έμφαση στο στόχο και όχι μόνο στο περιεχόμενο (καλό έργο είναι το χρήσιμο έργο)
- Ολοκληρωμένος χαρακτήρας και όχι αποσπασματικός – Τα έργα είναι το μέσο επίτευξης ενός ολοκληρωμένου σχεδίου δράσης
- Λογική «ώριμου φρούτου» ή διεκδίκηση ρόλου
- Επιμερισμός ευθύνης υλοποίησης – ουσιαστική εμπλοκή εταίρων
- Περιφέρειες και Δήμοι έχουν σχέση συμπληρωματική και όχι ιεραρχική (Η Ευρώπη φαίνεται να έχει πεισθεί, η δική μας ΤΑ είναι σε θέση να το αποδεχθεί?)

Επόμενα βήματα...

- Ενημέρωση/ ευαισθητοποίηση των εμπλεκομένων μερών
- Υποβολή κοστολογημένων και ειδικών προτάσεων από φορείς που συμμετάσχουν στο διάλογο
- Διαμόρφωση στρατηγικής
- Επιλογή εργαλείων – μέσω χρηματοδότησης
- Προετοιμασία από Δήμο ενός Σχεδίου έτοιμου προς υποβολή στην Περιφέρεια ή στο ΥΠΑΝ που θα αναλάβει την αξιολόγηση των σχεδίων

Ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας

Κουτουλάκης Μανώλης

Dip. Eng., MSc, PHD cand.

